

Magyar Lovas Terápia Szövetség

Alapítvány

1. évfolyam, 1. Szám

1999. Február

HÍREK, INFORMÁCIÓK AZ MLTSZ ÉLETÉBŐL

ÚJ ELNÖKSÉGET VÁLASZTOTTUNK

A Szilvásváradon rendezett tanfolyam idején (1998. november 6-án) tartottuk a Szövetség 1998. évi közgyűlését. Az elnökség beszámolója után 17 új tag lépett be, majd a tavalyi elnökség lemondott. Ezután megválasztottuk az új elnökséget.

Az új elnökség összetétele és feladatai:

<i>Dr. Edvi Péter</i>	<i>elnök</i>
<i>Márkus Eszter</i>	<i>ügyvezető alelnök</i>
<i>Mesterné Szteblák Brigitta</i>	<i>titkár</i>
<i>Benczúr Miklósné dr.</i>	<i>oktatási alelnök</i>
<i>Dr. Büki György</i>	<i>orvosi alelnök</i>
<i>Bozori Gabriella</i>	<i>gyógypedagógia</i>
<i>Györgypál Zoltánné</i>	<i>gyógytorna</i>
<i>Habsburg Ellika</i>	<i>lovasoktatás, lovak</i>
<i>Jámbor Noémi</i>	<i>ügyintézés</i>
<i>id. Jámbor Vilmos</i>	<i>fogathajtás</i>
<i>Ifj. Jámbor Vilmos</i>	<i>fogathajtás, lovak</i>
<i>Katona Enikő</i>	<i>szomatopedagógia</i>
<i>Kissné Hatvani Erika</i>	<i>gyógypedagógia</i>
<i>Kovács Gábor</i>	<i>újság</i>
<i>Sinka Anikó</i>	<i>gyógytestnevelés</i>
<i>Tokaji Sándor</i>	<i>lovak, lovassport</i>
<i>Wagner Kinga</i>	<i>lovaglás, lovak</i>

Az elnökség tagjai szívesen nyújtanak segítséget a lovasterápiával foglalkozóknak a szakterületükre vonatkozó kérdésekben (pl. lovagoltatott gyerekek orvosi vizsgálata, terápiás lovak alkalmassága, lószerszám, speciális felszerelés stb.).

Hétvégi lovas-kurzusok

Habsburg Ellika, lovasoktató három napos tanfolyamokat szervez a Sóskúti Lovassport Club lovardájában, ahol a lóval való bánást, lovaglást, futószárazást stb. lehet tanulni és gyakorolni. Az első tanfolyamról (február 19-21.) már értesítettük tagjainkat. Tekintettel arra, hogy egy tanfolyamon **csak 15 főt** tudnak fogadni, ezért újabb időpontokra is lehet

Folytatás a 2. oldalon

SZILVÁSVÁRAD 1998.

BESZÁMOLÓ AZ MLTSZ MÁSODIK TANFOLYAMÁRÓL

Az ember életében az első életévnek mindig nagy jelentősége van, hiszen a fekvő újszülött megtanul két lábon járni, a kezdetben csak síró kisbaba életében megjelennek az első szavak. Nem történt ez másképpen a Magyar Lovas Terápia Szövetség (MLTSZ) életében sem, "akinek" éppen akkor volt az egy éves születésnapja, amikor Szilvásváradon gyűlt össze a tagság nagy része. Mondhatjuk úgy is, hogy az egy éves Szövetség bár még gyerekcipőben jár, már megtette az első lépéseket a lovasterápiával, gyógylovaglással, gyógylovagoltatással foglalkozók segítése érdekében, s az 1997. októberében Hortobágy / Eponán tartott tanfolyam után egy újabb fontos lépés volt az 1998-as szilvásváradai kurzus.

Célkitűzéseink között hangsúlyos helyet foglal el a különböző előképztségű, lovasterápiával foglalkozó szakemberek folyamatos képzése, hiszen kiderült számunkra, hogy sokan, sok helyen, igen eltérő megközelítéssel és eltérő színvonalon végzik ezt a tevékenységet. Ezért 1998. október 31. és november 8. között egy újabb kurzust hirdettünk meg, ahol a terápiás lovaglás német és izraeli rendszerével ismerkedhettünk meg. A kilenc napos, intenzív elméleti és gyakorlati képzés külföldi oktatói mellett ez alkalommal különböző szakterületeket képviselő hazai szakemberek előadásait is hallhattuk. A program valóban intenzív volt, reggel 7-től vagy 8-tól délután 6-ig, sőt időnként este 10-ig tartottak az elméleti és gyakorlati foglalkozások, így sokunknak még enni se nagyon volt ideje, ha szeretett volna időben megérkezni a különböző helyszínekre, hiszen a Kastély Szálló éttermében voltak az elméleti előadások, a gyakorlat a község szélén található fedett lovardában, szálláshelyeink pedig elszórtan a faluban.

Miről szerezhattunk ismereteket és tapasztalatokat a 9 nap alatt, amikor az sem kedvetlenített el bennünket, hogy sokat esett az eső, térdig ért a sár és dermesztő reggelekre ébredtünk? Miért volt, hogy a kezdeti nehézségek, akadályok ellenére az oklevelek kiosztásakor már senkiben sem maradt rossz érzés, sőt mindenki feltöltődve, telve új ismeretekkel és lelkesedéssel térhetett haza?

Folytatás a 3. oldalon

Hírek, Információk az MLTSZ életéből

Folytatás az 1. Oldalról

jelentkezni a tavasz folyamán:

1999. március 27-29. (szombattól hétfőig)

1999. március 29-31. (hétfőtől-szerdáig) - ez utóbbi két időpontban - egyéni igény szerint - akár végig, öt napig (márc. 27-31.) is lehet maradni.

A jelentkezési lapokat hamarosan postázzuk. Természetesen a résztvevők kiválasztásakor a Magyar Lovas Terápia Szövetség tagjai előnyben részesülnek!

Pályázati lehetőségek

A **Fogyatékos Gyermekek, Tanulók Felzárkóztatásáért Országos Közalapítvány (1054 Budapest, Báthory u. 10. I. em. 111. Tel: 06-1-311-6650)** folyamatosan hirdet pályázatokat a sérült, fogyatékos gyermekek nevelésének, fejlesztésének javítása érdekében. Érdekes a Pályázati Figyelő és a Népszabadság felhívásait rendszeresen nyomon követni.

Részletes információ és pályázati űrlap a fenti címen és telefonszámon.

Ezen kívül érdemes figyelni a Soros Alapítvány és más szervezetek pályázati felhívásait szabadidős (pl. nyaralás, lovastábor) vagy sporttevékenységekre.

Akinek a lovasterápiára vonatkozóan benyújtott pályázatához **szakmai ajánlásra** van szüksége, és tagja Szövetségünknek, forduljon az elnökség tagjaihoz támogatásért.

Lovasfesztivál 1999.

A Mozgáskorlátozott Gyermekek Országos Sporttalálkozójával egy időben az MLTSZ a Magyar Mozgáskorlátozottak Sportszövetségével és a Magyar Gyógypedagógusok Egyesülete Mozgásfogyatékoság-ügyi Szakosztályával közösen **"Lovasfesztivál 1999."** címmel lovasterápiás-bemutatót szervez Székesfehérvárott. Az időpont még nem végleges, előreláthatóan augusztusban várható. A bemutatón meghívásos alapon vesz részt 3-4 intézmény és szervezet, de tagjainknak küldünk meghívót és szeretettel várunk mindenkit nézőnek.

Terveink szerint **Stefan Kleekman** és két mozgáskorlátozott lovassportoló barátja is megérkezik Németországból, és folytatják a Szilvásváradon már elkezdett **"Lovassport fogyatékosoknak"** bemutatót.

Bemutkozó írásokat és képeket várunk

Újságunk egyik célkitűzése, hogy jobban megismerjük egymást, megtudjuk, hogy ki, hol, milyen gyerekekkel vagy fiatalokkal, milyen szakemberekkel (stb.) dolgozik a lovasterápia területén.

Folyamatosan várjuk tehát a **bemutkozó írásokat**, esetleg fényképekkel kiegészítve, valamint a különböző helyszíneken tervezett **rendezvényekről** is **hírt kívánunk adni** újságunk lapjain. Akkor tudunk információt adni, ha mi is időben megkapjuk a híreket!

Az írások elküldhetők:

- az **MLTSZ** címére (1066 Budapest, Teréz krt. 66. I. em.), vagy
- az újság szerkesztőjéhez: **Kovács Gábor BÓJA SE.** (8000 Székesfehérvár, Selmeci u. 18. Tel/Fax: **06-22-305-127**)

- me -

BESZÁMOLÓ AZ MLTSZ MÁSODIK TANFOLYAMÁRÓL

Folytatás az 1. oldalról

Prof. Dr. med. Carl Klüwer (aki a Nemzetközi Terápiás Lovas Szövetség első elnöke volt 1991-97. között) több mint 50 éves tapasztalatait adta át nekünk. Előadásaiban leginkább a *speciális (gyógy)pedagógiai* voltizsálást és lovaglást mutatta be számtalan ábra és szemléletes videofelvétel kíséretében. A 77 éves professzor úr délutánonként fáradhatatlanul rózta a köröket a lovarda homokjában, és nagyon odafigyelt arra, hogy minden résztvevő sorra kerüljön, mindenki megérezhesse a helyes testhelyzetek és a voltizs-gyakorlatok (mint pl. hasonfekvés, hátonfekvés, ülés, malom, törökülés, zászló stb.) terápiás hatásait. A gyakorlatokat úgy szervezte, hogy a "hallgatók" a következő körben azonnal "oktatókká" váltak, az éppen érzékelt gyakorlatot ők adták tovább a következő hallgatónak.

Susanne von Dietze (gyógytornász-lovasterapeuta) igen élvezetes és szemléletes előadásaiban a ló és lovas részletes mozgáselemzését mutatta be, különös tekintettel a terápiás lovaglás *hippoterápia* területére, valamint a sérült, akadályozott emberek számára elkészíthető speciális felszereléseket. Gyakorlatain megismerkedtünk a terápiás ló testalkat- és karakter jellemzőivel, illetve az "érzésből" történő lovaglás tudatos megvalósításával. **Elrika von Habsburg** (lovasoktató) már reggel hétkor a fedett lovardában várta a "haladó" lovasokat, akiknek *díjlovaglás-órát* tartott, délután pedig a "kezdőket" tanította a *lovaglás* és a *futószárazás* alapjaira. Előadásaiban a ló tartás követelményeivel és a lóra, lovasra, szerszámra vonatkozó biztonsági előírásokkal ismertetett meg minket. **Anita Shkedi** (lovasterapeuta-oktató) Izraelből érkezett, előadásainak fő témája a ló-ember kapcsolatának története, valamint a *terápiás lovaglás alkalmazása* volt különböző kórformák (hiperaktív gyerekek, koponya-agysérültek stb.) esetén. A gyakorlatokon a speciális eszközök (rámpa) biztonságos használatát szemléltette és gyakoroltatta, saját élményként megélhettük, hogy milyen érzés "sérült emberként" lovagolni (összekötött kézzel, bekötött szemmel), valamint bemutató foglalkozást vezetett négy tanulásban akadályozott gyermek számára. **Sonja Hoffmann** (lovasterapeuta) együtt érkezett **Stefan Kleekman** súlyosan mozgás-korlátozott (veleszületett fejlődési rendellenesség következtében végtaghiányos) lovassportoló fiatalemberrel, akivel a *lovassport fogyatékosok számára* területről tartottak előadással egybekötött bemutatót. Aki régebb óta foglalkozik mozgás-korlátozottakkal, még az is csodálkozva figyelte, hogy súlyos mozgásos akadályozottság esetén is van lehetőség a lovassportban való aktív részvételre, annak akár versenyszerű, színvonalas művelésére.

A ló hátán a sérült ember is ugyanolyan szabadnak érezheti magát, mint bármelyikünk, elfelejtethetjük vele mozgásos vagy egyéb akadályozottságát, így erősíthetjük önbizalmát, és könnyíthetjük a társadalomba való beilleszkedését, vagyis rehabilitációját

A külföldi oktatók elméleti és gyakorlati foglalkozásait jól kiegészítették hazai szakemberek előadásai és gyakorlatvezetései: **Szalóky Jolán** az *elsősegélynyújtást* oktatta elméletben és gyakorlatban, ebből külön vizsgát is kellett tennünk, ami gyakran éjszakába nyúlt. **Dr. Búki György** (*neurológia*), **Dr. Éles László** (*ortopédia*) szakorvosok a sérült lovasok orvosi problémáiról beszéltek, míg **Benczúr Miklósné dr.** és **Márkus Eszter** (*gyógy)pedagógia*) a sérült, akadályozott fogyatékos emberek különböző típusait és a megsegítésükre működő hazai intézményrendszert mutatták be. **Jámbor Vilmos** (*fogathajtás*) minden délután fogathajtó gyakorlatot vezetett egy-egy csoportnak.

A tanfolyamon megjelent mintegy 60 szakember érdeklődéssel és lelkesedéssel vett részt az elméleti és gyakorlati foglalkozásokon, az első napok "megilletődöttsége" után mindenki fokozatosan megnyílt és a délutáni megbeszéléseken túl gyakran éjszakába, sőt hajnalba torkolló, intenzív beszélgetések, tapasztalatcserék zajlottak a különböző szálláshelyeken. Ezek során jobban megismerhettük egymást, és azt is, hogy ki mivel foglalkozik, s kihez fordulhatunk, ha a terápiás lovaglás közben valamilyen kérdésünk, problémánk támad.

A Magyar Lovas Terápia Szövetség elnöksége és tagsága nevében ezúton is **köszönjük a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat Magyarországi Egyesületének** a szilvásváradai tanfolyam megszervezését és anyagi támogatását, amivel lehetővé tették számunkra, hogy a neves külföldi oktatóktól tanulhassuk ennek az igen nehéz, de nagyon szép és hasznos szakterületnek a rejtelmeit.

- me -

Bemutatkozik a Bója SE.

A Bója Úszócsoport Fogyatékos Sportegyesülete 1990 óta működik. Kezdetben fő tevékenységi területe a mozgássérült és értelmi fogyatékos gyerekek számára szervezett gyógyúszás volt. Mintegy másfél éve megkezdtek a terápiás célú lovagoltatást is. E két tevékenység egymást nagyon jól kiegészíti és elősegíti a hozzánk járó ép és fogyatékos gyerekek komplex fejlesztését. A lovas terápiás foglalkozásokon jelenleg 35 fő vesz részt rendszeresen, közülük 20 valamilyen fogyatékoságban szenved. Az érintettek fogyatékosági típus szerinti megoszlása: enyhe. – vagy közép súlyos értelmi fogyatékosok (M. Little, M. Down, Microcephalia) autista, hiperaktív, magatartás – és részképesség zavaros, tanulási problémákkal küzdő és mozgássérült gyerekek. A csoport másik része teljesen 44 ép, ők kimondottan lovagolni tanulnak. A foglalkozásokat a hét öt napján (hétfőtől – péntekig) napi két órában tartjuk délutánonként. A gyerekek hetente kétszer, háromszor járnak lovagolni. Foglalkozások a Pákozd melletti

Kapaszkodó Lovas major területén folynak. A terápiás lovagoltatást jelenleg egy négy főből álló team végzi. Tagjai: gyógypedagógus, két lovas szakember és egy önkéntes segítő. A gyerekek orvosi javaslat alapján és szakorvosi vizsgálat után érkeznek hozzánk. Ekkor a gyógypedagógus felméri jelenlegi állapotukat a mozgásfejlettség területén, illetve az önkiszolgálás és a beszéd szintjét valamint a viselkedési szokásokat, s ezeket az eredményeket írásban rögzíti. A konkrét terápiás foglalkozásokat a gyógypedagógus, a lovas szakember és a segítő végzi. Az orvossal és egy gyógytornással rendszeresen konzultál a gyógypedagógus, megbeszéljük az elért eredményeket, a felmerülő problémákat, ill. kijelöljük az egyéni fejlesztési lépéseit minden fogyatékos gyermek számára. A gyerekek állapotát figyelembe véve fogalmazzuk meg céljaink, feladatainkat, amely alapján egyéni fejlesztési tervet dolgozzunk ki. Három – négy havonta időszakos felméréseket végzünk, ezek alapján tudjuk módosítani szükség esetén a célokat és az azok eléréséhez szükséges feladatokat.

Eddigi eredményeik és tapasztalataink:

Kezdetben a legfontosabb feladat az volt, hogy a gyerekek megbarátkozzanak a lovakkal és megtanulják, hogyan kell viselkedni a lovak környezetében, ill. megtanulják az alapvető biztonsági előírásokat. Ezután következtek a konkrét lovaglási helyzetekhez kapcsolódó gyakorlatok:

1. Lóra fel illetve leszállás
2. Ülésbiztonságot kialakító gyakorlatok
3. Egyensúlyt fejlesztő gyakorlatok
4. Törzs, - kar, - lábgyakorlatok
5. Játékos feladatok az önálló lovaglás irányában

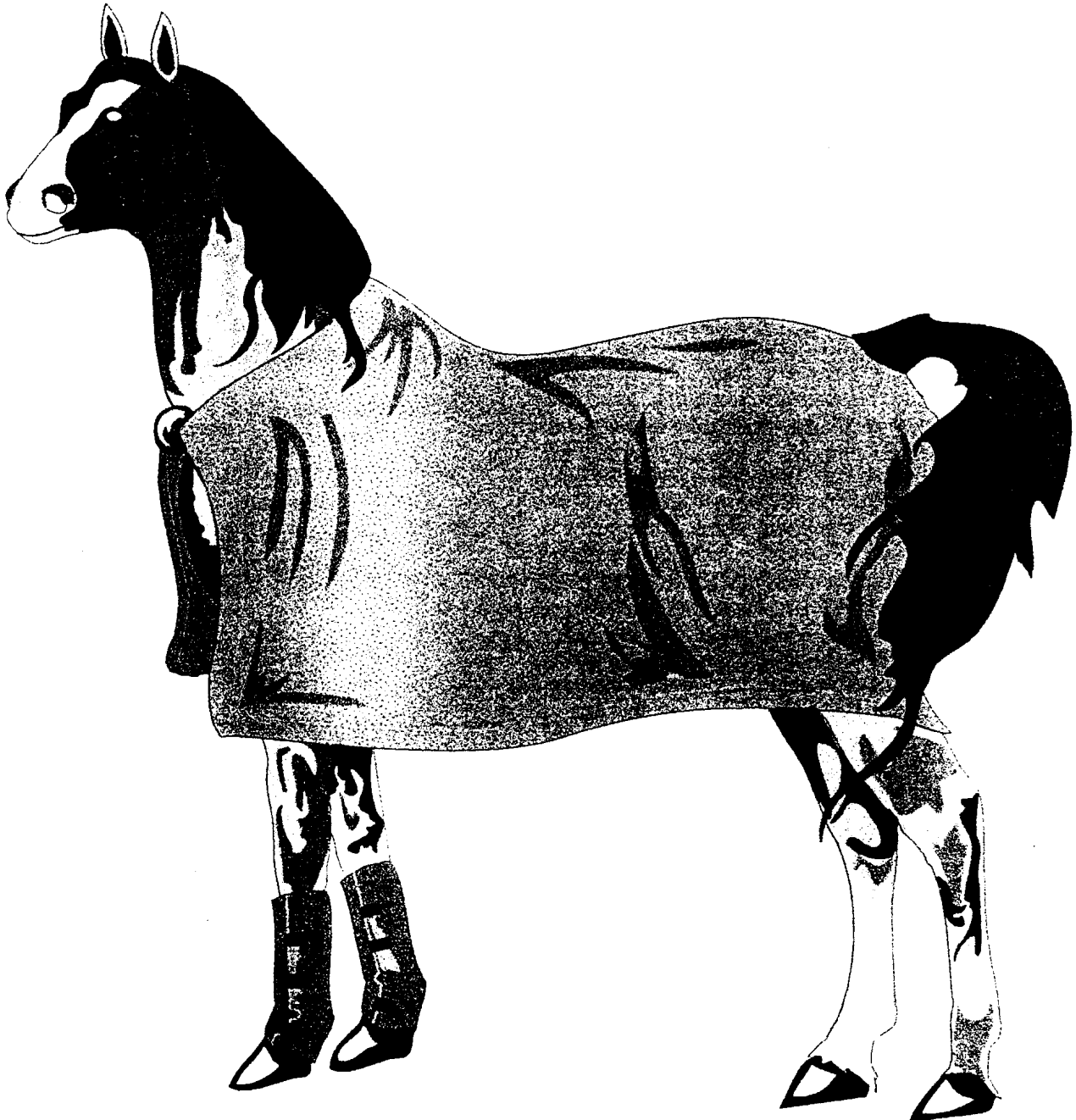
Kezdetben a gyakorlatokat lépésben a lovat vezetve, közvetlen asszisztenciával végezzük, később megszűnik a közvetlen testkontaktus, a segítségadás közvetett lesz, majd a vezetésről áttérünk a futószáron történő lovagoltatásra. Itt is először közvetlen, majd közvetett segítséggel. Később már nemcsak lépésben, hanem üetésben is végeznek gyakorlatokat a gyerekek. Egyes tanulók már eljutottak arra a szintre, hogy lépésben önállóan irányítva a lovat végeznek irányváltoztató és játékos helykereső gyakorlatokat mivel a gyerekek jelentős része értelmi fogyatékos, vagy halmozottan sérült ezért fontos feladatunk a pszichés funkciók fejlesztése is. Gyakori probléma náluk a motoros koordináció zavara, - főleg a finom mozgások területén – a beszédzavar, a térorientáció zavara. Ebből következően kiemelt az alábbi területek fejlesztése.

1. Érzékelés, észlelés, figyelem javítása, fejlesztése
2. Mozsások kialakítása, korrekciója
3. Emlékezet, gondolkodás fejlesztése és ezek összekapcsolása az akaratlagos és adekvát mozgásokkal
4. Érzelmi állapot, akaratú képességek befolyásolása, megfelelő irányba terelése
5. Szocializáció és integráció elősegítése

Tapasztalataink azt mutatják, hogy a terápiás lovagoltatásban résztvevő gyerekek személyisége pozitívan változott, magabiztosabbakká váltak. Általában nyitottabbak, kezdeményezőbbek lettek. Magatartásbeli problémáik is csökkentek. A mozgás területén is egyértelmű fejlődés figyelhető meg. Mozsásuk pontosabbá vált, mind a nagy, mind a finommozgások területén jelentős javulást figyeltünk meg. Mozsáskoordinációjuk, egyensúlyérzékük, téri tájékozódásuk pozitívan változott. Tartáshibáik mérséklődtek, mozsásuk általános képe is rendezettebb lett. Edzetségük, teherbíráruk fokozódott, beszédmegértésük, kifejezőképességük javult. Főképp az autista gyerekeinknél tapasztaltunk jelentős fejlődést a kommunikáció területén. Az érzékelés, észlelés differenciáltabbá vált, figyelmük terjedelme és tartóssága javult, megfigyelőképességük fejlődött. A pszichés funkciók és a mozgás együttes fejlesztése következtében képesek lettek szóbeli utasítások alapján gyakorlatok, bonyolultabb mozsássorok pontos kivitelezésére is. Mivel integráltan foglalkozunk fogyatékos és ép gyerekekkel (a lovagoltatás mellett nyári közös táborozások, úszóversenyek stb.) úgy tapasztaljuk, hogy mindezek a közös

program lehetőségek elősegítik a fogyatékos emberek, gyerekek jobb megismerését, fokozzák az ép társakban a toleranciát a másság iránt és nem utolsó sorban csökkentik a fogyatékosokkal szemben kialakult előítéleteket. A fent említett szempontok mellett az egyik legfontosabb dolog munkatársaim és a magam számára, hogy a gyerekek imádnak lovagolni járnak, jól érzik magukat, oldottak, vidámak a foglalkozásokon. További terveink között szerepel versenyek, bemutatók szervezése mind az ép, mind a fogyatékos lovasaink számára. A gyerekek felkészítése egyéb ilyen alkalmakra. Ez év augusztusában tervezzük az első ilyen bemutatót, melynek szervezése folyamatban van és amire minden érdeklődőt szeretettel várunk.

A Bója SE. Lovas munkacsoportja: Bozori Gabriella
Németh Gábor
Kovács Gábor
Lévay Réka

BELÉPÉSI NYILATKOZAT
Magánszemélyek részére

Csatlakozni szándékozom a Magyar Lovasterápia Szövetséghez
A szolgálat céljait ismerem, azokat magaménak vallom.

Név: Szem.ig.szám:.....

Foglalkozás:

Szül. hely:ldő:évhónapnap

Lakcím:irsz.városutca
.....hsz.....em.ajtó

Telefonok: otthoni:..... mobil:..... fax:.....

Munkahely:

Cím:irsz.városutca
.....hsz.....em.ajtó

Telefonok: munkahelyi:..... mobil:..... fax:.....

E-mail:

Tudomásul veszem, hogy taggá nyilvánításomról a vezetőség dönt. A meghívó hátoldalán lévő tájékoztatót elolvastam, az abban leírtakat magamra nézve kötelezőnek tartom.

199..... hónap

.....
aláírás

Taggá nyilvánítjuk.

Vezetőségi tagok aláírása:
.....

✂-----

A Magyar Lovasterápia Szövetség
ideiglenes címe, telefon és fax száma:

Cím:
Magyar Lovasterápia Szövetség
1066 Budapest Teréz krt 24

Telefon: 331-0906
269-5359

Telefax: 302-4136